

Klipp i klipparkivet

Hønefoss, den 20. januar 1994

Seksjonsleder Jan Henning Larsen
Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk
Oslo Universitet
Fredriksgate 3
0164 Oslo 1

Rapport om fornminner på Ringerike, Buskerud.

Genealogisk Datasentral, Ringerike, takker herved på det hjerteligste for den tilsendte rapport om fornminner på Ringerike! Den er meget verdifull for oss, spesielt nå mens vi registrerer kulturhistoriske minner i regionen.

I Deres brev av 06.01.94 til oss, leser vi: "Oldsaksamlingen er svært interessert i eventuelle opplysninger Genealogisk Datasentral har samlet om fornminner på Ringerike, og vi håper å høre fra Dem om dette."

I 1970-årete foretok Ringerike Historielag registrering av kulturhistoriske minner på Ringerike - som i denne forbindelse også omfatter Hole kommune. Oppgaven er meget stor og registreringen stanset av seg selv lenge før hele regionen var behandlet. Nå har vi tatt opp igjen dette arbeidet, og for tiden er 8 arbeidsledige beskjeftiget med å overføre de registrerte opplysningene til en data-base for elektronisk databehandling og utskrift.

Når denne registreringen er avsluttet, vil vi sende en DOS-kopi til Oldsaksamlingen slik at Universitetets spesialister kan hente ut de opplysninger De mener er aktuelle.

Samtidig vil vi nevne at vi er meget interessert i Oldsaksamlingens opplysninger - lagret på diskett. I det hele håper vi på et fruktbart samarbeide med Oldsaksamlingens folk!

På vegne av Ringerike Historielag

F. Otterbech

F. Otterbech
(Formann)

*Bloms gt. 32
3500 Hønefoss*

**Kort oversikt over historien til
Genealogisk DataSentral, Ringerike.**

GDSR ble opprettet den 15.12.1992 som en underavdeling av Ringerike Slektshistoriegruppe som igjen er en underavdeling av Ringerike Historielag.

Lederne av GDSR er Jens Jonsrud (formann), Rudi Løken og Frank Otterbech. I denne sammenheng arbeider disse tre gratis.

GDSR har til oppgave å:

- 1) Sysselsette arbeidsledige med samfunnsgavnlig aktivitet innen kultursektoren.
- 2) Øke de sysselsattes kompetanse slik at de senere stiller sterkere i konkurransen om arbeidsplasser.
- 3) Overføre opplysninger fra offentlige kilder som kirkebøker, folketellinger, manntall, emigrantlister m.v. til en database for elektronisk databehandling. Kildene blir da langt lettere tilgjengelige for slektshistorikere, samfunnsvitere, statistikere, pedagoger m.f. - og for folk innen turistnæringen, og selvsagt for enhver interessert person.
- 4) Sikre viktige deler av kulturarven.

Selve registreringen er utført av ivrige personer som arbeider ved GDS', Ringerike. Gjennom sitt arbeid er de på en måte kommet i nærkontakt med så mange registrerte personer at de har fått god innsikt i deres livsvilkår, som er svært forskjellig fra dagens, selv om tidsavstanden kun er ca 100 år.

Gjennomføringen av prosjektet kommer inn under arbeids- markeds-tiltak som myndighetene har vedtatt å iverksette på Ringerike for midlertidig å sysselsette arbeidsledige.

GDSR har fra første stund hatt et meget godt samarbeide med Ringerike kommune der både politikere og andre har stilt seg positivt til prosjektet. Spesielt fremheves kulturseksjonen ved sin leder, Jan Berg, Ringerike Bibliotek ved biblioteksjef Liv Skretteberg, forvaltningstjenesten ved sin leder Harald Lillo Pedersen og eiendomstjenesten ved kontorsjef Arild Hungerholdt. Videre har folk i næringslivet, privatpersoner o.a. stilt seg så positive til aktiviteten at GDSR har fått gratis utstyr til den virksomheten som nå drives.

* Alt GDSR produserer, stilles til offentlighetens disp. (Statsarkiv, kommune, bibliotek m.v.).

Ringerike kommune har fra 15.03.1993 stilt et lokale i Askveien 6 (Helsehuset) til GDSR's disposisjon.

Pr. 1/10 1993 har 8 kandidater vært knyttet til virksomheten hvorav 1 har sluttet da vedk. fikk ordinært arbeid. Imidlertid er GDSR's arbeidsområde så omfattende at en håper å kunne utvide arbeidsstokken opp mot 16 personer, - lokaler og maskinpark tilsvarende.

Lederen av et tilsvarende prosjekt på Hadeland, Sandli, har gratis instruert GDSR slik at aktiviteten her er kommet igang. Senere regner en med at kontinuitet og "overlapping" i arbeidsstokken blir så stor at nye kandidater får nødvendig opplæring før de erfarne personer før disse må slutte.

Foreløpige resultater: De sysselsatte er blitt rel. dyktige i å lese "gammel skrift". De har lært en del om bruk av data-maskin, om MS-DOS, om tekstbehandling, om historie og - kanskje det viktigste - å motivere seg selv og andre.

Opplysningene i klokkebøkene for Hønefoss, som begynner med år 1875, er nå overført til data, fram til år 1904. Registrering av kirkebøkene for Norderhov er påbegynt, likeså en folketelling for 1865. Valgmanntall for 1904 og 1909 for Hønefoss er sortert alfabetisk på etternavn og skrevet ut. Flere manntall følger.

N.B. Alle data vi arbeider med i denne forbindelse, er altså eldre enn - og i betryggede avstand fra - "sperrefristen" for personalopplysninger.

Fremtidige oppgaver: Foruten den tidligere nevnte registrering av kirkebøker, folketellinger m.v., har vi innledet samarbeid med et par av de større bedriftene i regionen, nemlig Follum papirfabrikk og Skjærdalen bruk, for registrering av personaldata. Samarbeide og koordinering her vil kunne gi et langt mer fullstendig bilde av hver enkelt person og av vedk. miljø. GDSR mener derfor at disse nye, lett tilgjengelige data-kildene etter hvert vil gi et vesentlig bidrag til lokalhistorien.

Utenom disse to nevnte, fabrikkene ønsker vi å ta for oss andre bedrifter. Først på denne listen står "Ringerike Nikkelverk" som ble nedlagt i begynnelsen av dette århundre. Alle nødvendige protokoller ser ut til å være bevart - dessverre på et langt fra brannsikkert sted! Vi ser det derfor som en prioritert oppgave å sikre mest mulig av disse opplysningene så raskt som mulig. Men det hele avhenger først og fremst av personalkapasiteten som vi håper å kunne øke vesentlig i nærmeste fremtid.

Videre nevnes: Erfaringer bl.a. fra Østfold viser at slike opplysninger lagret i en lett tilgjengelig database, egner seg som "undervisningsmaterieell" i f.eks. historie, samfunnslære og matematikk i ungdomskole, videregående skole o.s.v.

Slike databaser kan dessuten bli et viktig trekkplaster i turist-næringen. F.eks. er planen å plassere en base med slektopplysninger på Lillehammer under OL-94.

F. Offerbeck